

BRN

Strategifremlæggelse 5. april 2024

Baggrund

Nordjylland er massivt udfordret af mangel på adgang til energiinfrastruktur. Nordjylland har forudsætningerne for at spille en nøglerolle i den grønne omstilling, fordi regionen har arealerne og viljen til udbygge produktionen af vedvarende energi i en sådan grad, at man kan forsyne andre dele af Danmark, hvor elforbruget er højere end produktionen.

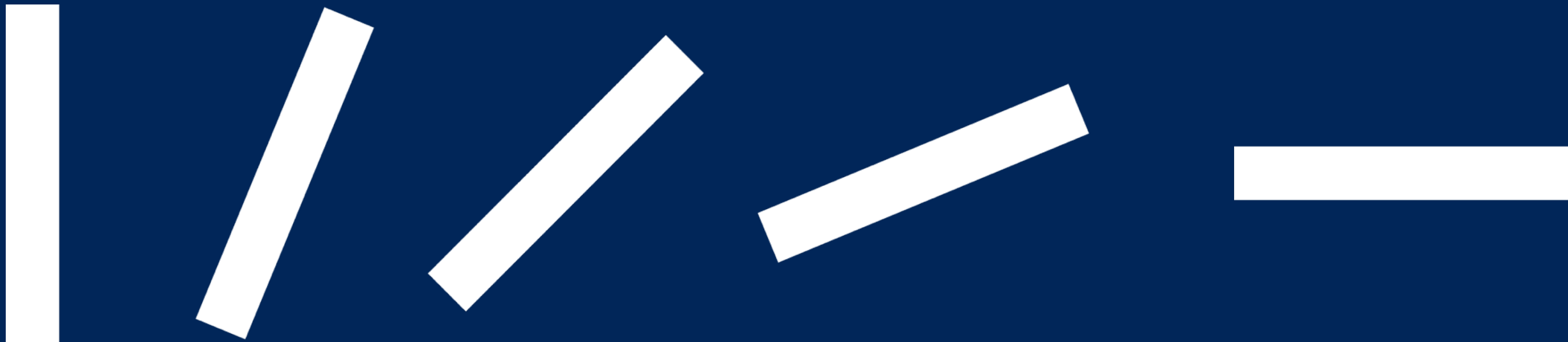
Ambitionerne og planerne for udbygning af sol, vind, Power-to-X og CCS i Nordjylland er store, men meget stoppes af manglende afklaring om udbygningen af energiinfrastrukturen. Fx er el-transmissionsnettet slet ikke er udbygget i tilstrækkelig grad, så det modsvarer fremtidens behov.

Udfordringerne ses bl.a. af, at regeringens udspil med udpegning af 32 potentielle energiparker på land fra oktober 2023 slet ikke indeholdt et eneste nordjysk projekt, bl.a. med henvisning til manglende kapacitet i transmissionsnettet.

På denne baggrund vil BRN, de nordjyske kommuner og Region Nordjylland vil intensivere interessevaretagelsesindsatsen for at sikre, at Nordjylland tilgodeses, når det gælder udbygning af energiinfrastrukturen i Danmark.

Med denne strategi udfoldes en plan for, hvordan denne dagsorden kan flyttes bedst muligt med en intensiveret indsats inden for i første omgang en seks måneders tidshorizont.

Indsigter

1

ELEKTRIFICERINGEN VIL MERE END FORDOUBLE ELFORBRUGET I 2030

Elektrificeringen af Danmark indebærer, at det indenlandske forventede elforbrug i 2030 vil være cirka 2,5 gange større end i dag, bl.a. som følge af markant forøget PtX-produktion. Dette vil stille store krav til udbygning af den vedvarende energiproduktion. For at imødekomme behovet har regeringen indgået politiske aftaler om udbygning af 9 GW havvind og en firedobling af den samlede elproduktion fra sol og vind på land frem mod 2030.

DOKUMENTATION

- Elforbruget i Danmark, inkl. datacentre og PtX, ventes i 2030 at udgøre 89,2 TWh mod 35,7 TWh i dag (Green Power Denmark, 2023)
- Tillægsaftale om udbudsrammer for 6 GW havvind og Energiø Bornholm, 30. maj 2023
- Klimaaftale om mere grøn energi fra sol og vind på land, 12. december 2023

2

ELEKTRIFICERINGEN KRÆVER STOR UDBYGNING AF ELNETTET

Elektrificeringen og det forventede stærkt stigende elforbrug frem mod 2030 kræver ikke alene en massiv udbygning af VE-produktionen, men også af elinfrastrukturen. Energinet vil i perioden 2023-27 investere ca. 41 mia. kr. i udbygning og forstærkning af transmissionsnettet. Hertil kommer et forventet investeringsbehov i distributionsnettet frem mod 2030 på 49-57 mia. kr. Allerede i dag forsinker langsommelig nettilslutning og kapacitetsproblemer i elnettet udbygningen af VE på land.

DOKUMENTATION

- Energinet: Energinet laver 3300 km elforbindelser – og meget mere er på vej (2. juni 2023)
- Green Power Denmark: Elnet til meget mere, marts 2023

3

SKÆV GEOGRAFISK FORDELING MELLEM PRODUKTION OG FORBRUG

Der er en skæv geografisk fordeling mellem de egne af landet, hvor der produceres meget vedvarende energi, og der, hvor hovedparten af elforbruget er. Ideelt set placeres VE-produktion tæt på forbruget, men det er i praksis svært, og derfor har nogle egne af landet et nettobidrag til energiforsyningen. Et energisystem baseret på VE stiller store krav til, at transmissionsnettet kan flytte strøm på tværs af landet fra produktion til forbrug.

DOKUMENTATION

- Energinets Langsigtede Udviklingsplan 2022

4

ENERGINET SVINGER TAKTSTOKKEN, NÅR DET GÆLDER UDBYGNING AF TRANSMISSIONSNETTET

Energinets Langsigtede Udviklingsplan (LUP) er kerneværktøjet og opdateres hvert andet år, inkl. vurdering af kapacitetsbehov og oversigt over de konkrete udbygningsprojekter. Projekterne prioriteres sædvanligvis uden politisk indblanding. Energinet lobbyer selv for at få lov til at øge investeringsrammen, men Finansministeriet er generelt påholdne med at give los til investeringer i elnettet, Venstre ligeså. Regeringen har nedsat en NEKST-arbejdsgruppe, som skal komme med anbefalinger til hurtigere udbygning af elnettet.

DOKUMENTATION

- Energinets Langsigtede Udviklingsplan 2022
- Energinet: Langsigtet Netstruktur for Eltransmissionsnettet 2022
- Energinet: Behovsanalyse for Eltransmission 2023

5

BRED POLITISK AFTALE LÆGGER RAMMERNE FOR UDBYGNING AF BRINTINFRASTRUKTUREN

Den politiske aftale fastslår, at ejerskab og drift af brintinfrastrukturen varetages af de to statslige gasselskaber, Energinet (TSO) og Evida (DSO). Energinet har ansvaret for det overordnede backbone-net inkl. lager, offshore rørbundet infrastruktur og grænseoverskridende rørforbindelser, mens Evida forbinder indenlandske brintproducenter og –forbrugere. De finansielle rammer er ikke fastlagt, men forhandles pt. af hensyn til havvindsubuddene.

DOKUMENTATION

- Aftale om brintinfrastruktur, 23. maj 2023

6

EKSPORTBEHOVET ER ALTDOMINERENDE FOR ENERGINETS UDBYGNINGSPLANER

Brintbehovet kobles fra aktørernes side først og fremmest op på en stor tysk efterspørgsel. Det passer med Energinets tilgang til udbygningen af brintinfrastrukturen, hvor det såkaldt 'nedre T' – en rørføring på tværs af Sydjylland og til Tyskland – har førsteprioritet, efterfulgt af en udbygning af backboneen, der forbinder vestjyske brintproducenter og lageret i Ll. Torup. Projekterne forventes færdige i hhv. 2028 og 2030. Evida ventes at indtage en case-by-case tilgang til at forbinde producenter og aftagere.

DOKUMENTATION

- Energinets modningsprojekt, 2023
- Energinet og Gasunie tager næste skridt mod en grænseoverskridende grøn brintinfrastruktur, 16. november 2023

7

POLITISK AFTALE FASTSLÅR, AT CCS-MARKEDET SKAL UDVIKLES PÅ KOMMERCIELLE VILKÅR

De politiske rammer for udbygning af CO₂-infrastrukturen er fastlagt i en bred politisk CCS-aftale, fulgt op af en aftale for rammevilkårene for CO₂-fangst i forsyningssektoren. Med den første aftale fastslås det, at udbygningen af CCS-infrastrukturen skal foregå på markedsbaserede vilkår, hvor statens engagement i al væsentlighed består i at stille støttemidler på i alt 27 mia. kr. til rådighed i to udbudsrunder i 2024 og 2025.

DOKUMENTATION

- Aftale om styrkede rammevilkår for CCS i Danmark, 20. september 2023
- Aftale om langsigtede rammevilkår for CO₂-fangst i forsyningssektoren, 7. februar 2024

8

CCS-INFRASTRUKTUREN UDBYGGES UD FRA KONKRETE BEHOV I MARKEDET

Udbygningen af CCS-infrastrukturen forudsættes afgjort af de konkrete behov for transport af CO₂ fra udleder til lager, og der lægges ikke politisk op til, at der skal etableres et overordnet CO₂-transportnet med staten som en aktiv part. Udbygningstakt og linjeføringer er en sag for det kommercielle marked, ikke for politikerne, og tilrettelæggelse af CCS-infrastrukturen er således rykket væk fra politikernes bord.

DOKUMENTATION

- Aftale om styrkede rammevilkår for CCS i Danmark, 20. september 2023

9

NORDJYLLAND ER ET AF DE OMRÅDER I LANDET, HVOR ELPRODUKTIONEN ER HØJERE END ELFORBRUGET

Nordjylland er et af de områder i landet, hvor der produceres mere el, end der forbruges, og de mange nordjyske VE-projekter kan gøre Nordjylland til et VE-kraftcenter til gavn for hele Danmark. Det stiller store krav til, at strømmen kan transporteres på tværs mellem landsdelene. Et behov, der kun vil stige i takt med, at fluktuerende energikilder som vind og sol dominerer energiproduktionen, og lokalt forstærket af Nordjyllandsværkets udfasning. Nordjylland ser dog også ind i et markant stigende elforbrug, bl.a. pga. PtX.

DOKUMENTATION

- Energinets Langsigtede Udviklingsplan 2022
- Aalborg Universitet: Screening af kapacitet i Nordjyllands transmissionsnet 2022
- GEN2040 – Nordjyllands strategiske energiplan

10

MANGE NORDJYSKE VE-PROJEKTER OG PTX-PROJEKTER DRIVER UDBYGNINGSBEHOVET

Nordjylland har stærke forudsætninger for VE-produktion, og det pibler frem med VE-projekter. Pt. er der 76 projekter med en samlet kapacitet på mere end 10 GW på tegnebrættet, især inden for sol og vind. De mange PtX-projekter driver et stort behov for adgang til rigelige mængder af grøn strøm og dermed i sig selv en væsentlig udbygning af elnettet. Brint- og PtX-anlæg bliver omvendt også en nøglekomponent i at balancere fremtidens energisystem.

DOKUMENTATION

- Projektoverblik i Nordjylland
- Energinets Langsigtede Udviklingsplan 2022
- Energinet: Behovsanalyse for eltransmission 2023

11

ELNETTET ER EN BREMSEKLODS FOR UDBYGNING AF VE OG PTX I NORDJYLLAND OG FOR UDVIKLINGEN AF GRØNNE JOBS

Af de 32 potentielle energiparker på land, som regeringen har udpeget, ligger ingen i Nordjylland. Alle 38 indmeldte nordjyske arealer er afvist, 21 af dem med begrundelsen utilstrækkelig kapacitet i elnettet. Politikerne noterer dog, at Energinet vil udarbejde et tillæg til LUP, så etablering af energiparker kan ske i flere dele af landet. Elnettet er også en væsentlig bremseklods for PtX-projekterne i Nordjylland, fordi de er afhængige af store mængder grøn strøm. Dermed bliver elnettet en showstopper for vækst og grønne jobs i Nordjylland.

DOKUMENTATION

- Regeringen: Klimahandling. Sammen om mere grøn energi fra sol og vind på land, oktober 2023
- Klimaaf tale om mere grøn energi fra sol og vind på land 2023, 12. december 2023

12

IFØLGE ENERGINET BASERER EN DEL AF NORDJYLLANDS BEHOV SIG PÅ ÅBEN DØR-PROJEKTER, DER NU ER SKROTTET

Ifølge Energinet hidrører en del af behovet for udbygning af det nordjyske transmissionsnet fra de havvindmølleparker, der var søgt om tilladelse til via åben dør-ordningen. Da åben dør-ordningen nu er skrottet, og havvindmølleparkerne lagt i mølposen, hersker der nu usikkerhed om, hvorvidt og hvornår havvindspotentialet vil blive udnyttet. Energinet vurderer dog, at der er begrænsninger i samtlige linjer fra Nordjylland, især på lang sigt.

DOKUMENTATION

- Energinet: Behovsanalyse for eltransmission 2023

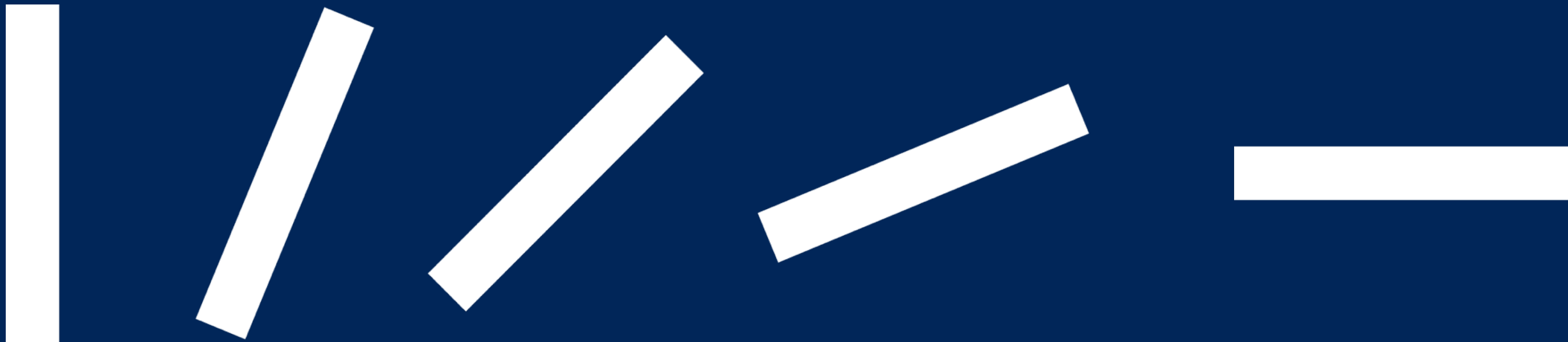
Anbefalet fokus for den kortsigtede interessevaretagelsesindsats: Elnettet

Nordjylland har en legitim interesse i, at den nordjyske del af infrastrukturen på el, brint og CO2 er udbygget til tilstrækkeligt omfang og understøtter de planer og ambitioner, som regionen, kommunerne og det nordjyske erhvervsliv har for den grønne omstilling og for erhvervsudviklingen i Nordjylland. CCUS er tilmed udpeget af Erhvervsstyrelsen som nordjysk erhvervsfyrtårn i regi af CO2Vision. Udfordringen bliver at sikre sig indflydelse på, at udbygningen af infrastrukturen understøtter det nordjyske behov.

- **Brintinfrastrukturen** kommer for TSO-delen ikke til at blive realiseret i nordjysk regi de første mange år, fordi Energinets fokus ligger på at få etableret først det 'nedre T', siden backbonen op gennem Vestjylland til Ll. Torup. Først herefter kan Nordjylland forventes koblet til en sammenhængende backbone-brintinfrastruktur. Eviden vil kunne bygge brintrår mellem producenter og aftagere efter konkrete behov.
- **CO2-infrastrukturen** afgøres af, hvilke aktører og projekter der vinder de forestående to udbud. Infrastrukturen skal udbygges og markedet drives efter kommercielle hensyn. Det er i vid udstrækning ude af politikernes hænder. Aalborg-området ventes dog alene pga. lagringsbehovet at spille en fremtrædende rolle i de projekter, der tilgodeses af udbuddene.
- **Transmissionsnettet** haster det med at få opgraderet, også fordi det er den afgørende brik i forhold til mange andre satsninger, fx inden for PtX, ikke bare udbygning af VE. Hvor hurtigt det kan opgraderes, afhænger af prioritering i Energinet. Energinet er ikke immun over for politisk pres og ønsker generelt at få øget investeringsniveauet. Anbefalingerne fra regeringens NEKST-arbejdsgruppe vedr. hurtigere udbygning af elnettet forventes at komme til at rejse en politisk diskussion om det manglende tempo i udbygningen af elnettet og indvirkningen på opfyldelse af de politiske klimamålsætninger.

Anbefalingen er derfor, at BRN det næste halve år fokuserer på at skabe forståelse hos nationale beslutningstagere for nødvendigheden af at opprioritere udvidet kapacitet i transmissionsnettet i Nordjylland.

Ændringsmål

Ændringsmål for public affairs strategien

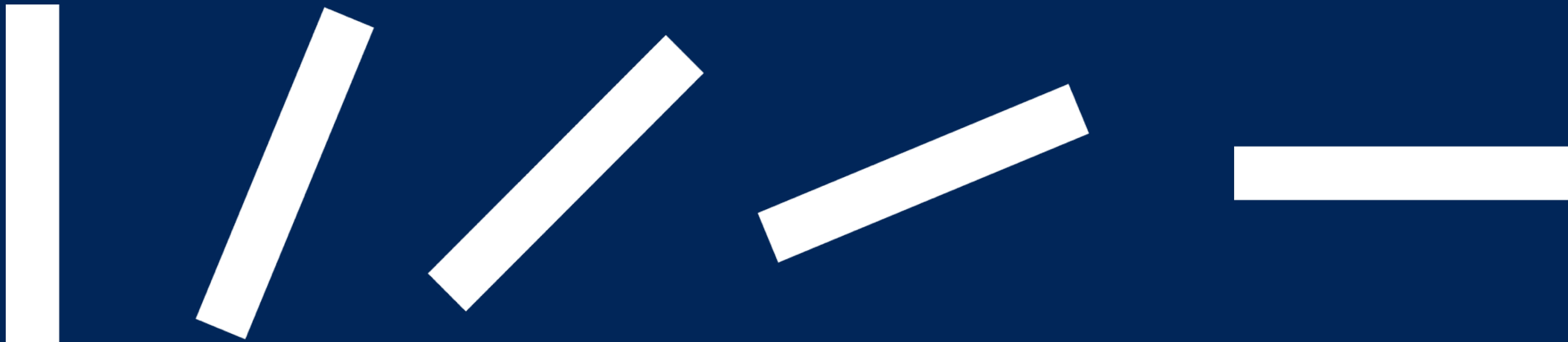
Energinet: *Energinet træffer beslutningen, men de skal sættes under eksternt politisk pres.*

Energinet skal prioritere investeringer, som udvider kapaciteten i Nordjyllands elnet, så det inden 2030 kan håndtere en firedobling af VE-kapaciteten på land.

En firedobling svarer til regeringens nationale målsætninger for udbygning af VE på land. Det må betragtes som et minimum.

Hovedudfordringer

Hoved udfordringer og greb

Nordjylland har i lighed med andre landsdele et massivt behov for udbygning af elnettet. Energinet investerer 41 mia. kr. i transmissionsnettet i perioden 2023-27, men for få af midlerne tilgår Nordjylland. Det indebærer, at Nordjylland ikke bliver den motor i den grønne omstilling, landsdelen kunne være, og at Nordjylland ikke får del i den vækst og de jobs, som den grønne omstilling vil generere.

Der skal skabes politisk forståelse for, at det nordjyske behov for udbygning af elnettet skal opprioriteres. Det kræver solid dokumentation og argumentation, både at skabe politisk opmærksomhed om Nordjyllands behov og konsekvenserne for den grønne omstilling, hvis de ikke opfyldes, og at skabe klangbund for en opprioritering af Nordjylland i Energinets investeringsplaner.

Det er nødvendigt at rejse en offentlig debat om behovet for at øge udbygningstakten i elnettet – en debat, som skal være synonym med de nordjyske problemer. Et væsentligt led i denne debat handler om, at vi som samfund ikke har råd til at lade væsentlige dele af Danmark sakke bagud i den grønne omstilling og i kampen om de grønne jobs.

For Nordjyllands vedkommende består der en særlig udfordring i at sikre, at nogen aktivt kæmper Nordjyllands sag på Christiansborg, når det gælder energiinfrastrukturen.

Hovedudfordringer

ÆNDRINGS-
MÅL

Energinet skal prioritere investeringer, som udvider kapaciteten i Nordjyllands elnet, så det inden 2030 kan håndtere en firedobling af VE-kapaciteten på land

HOVEDUDFORDRINGER

1

Der mangler et solidt fagligt grundlag for, at Energinet skal prioritere Nordjylland højere

Det kræver en tilpas solid og velunderbygget faglig dokumentation og argumentation for, at kapaciteten i elnettet i Nordjylland skal øges markant, hvis det skal retfærdiggøre, at Energinet ændrer sine konkrete prioriteringer.

2

Beslutningsprocessen for Energinets investeringer er fagligt drevet

Energinets investeringer foretages ud fra faglige og samfundsøkonomiske hensyn, sædvanligvis uden politisk indblanding og debat. Konsekvensen er, at udbygningen ikke tilgodeser den grønne omstilling i alle egne af landet.

3

Manglende politisk forståelse for, at Nordjyllands behov skal prioriteres

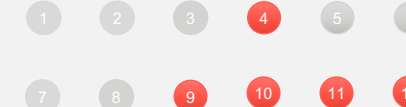
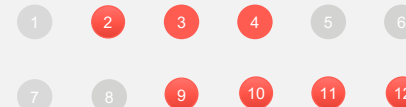
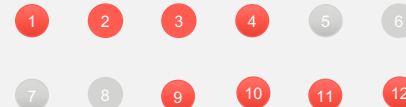
Det anerkendes generelt, at Nordjylland har et stort behov for udbygning af elnettet, men det har andre landsdele også. Der mangler at blive skabt politisk forståelse for, at løsning af Nordjyllands problemer skal opprioriteres, både af hensyn til den grønne omstilling og til vækst og udvikling i Nordjylland.

4

Ingen taler Nordjyllands energi- og forsyningspolitiske sag på Christiansborg

Ingen af de centrale partiers klima-, energi- og forsyningsordførere er valgt i Nordjylland. Der er derfor ikke rigtig nogen af dem, der konkret beskæftiger sig med energipolitikken på Christiansborg, der kan forventes at have den særlige lydhørhed over for nordjyske problemstillinger, som lokalvalgte har.

BÆRENDE
INDSIGTER

Hovedudfordringer og greb

HOVEDUDFORDRINGER

1

Der mangler et solidt fagligt grundlag for, at Energinet skal prioritere Nordjylland højere

Det kræver en tilpas solid og velunderbygget faglig dokumentation og argumentation for, at kapaciteten i elnettet i Nordjylland skal øges markant, hvis det skal retfærdiggøre, at Energinet ændrer sine konkrete prioriteringer.

2

Beslutningsprocessen for Energinets investeringer er fagligt drevet

Energinets investeringer foretages ud fra faglige og samfundsøkonomiske hensyn, sædvanligvis uden politisk indblanding og debat. Konsekvensen er, at udbygningen ikke tilgodeser den grønne omstilling i alle egne af landet.

3

Manglende politisk forståelse for, at Nordjyllands behov skal prioriteres

Det anerkendes generelt, at Nordjylland har et stort behov for udbygning af elnettet, men det har andre landsdele også. Der mangler at blive skabt politisk forståelse for, at løsning af Nordjyllands problemer skal opprioriteres, både af hensyn til den grønne omstilling og til vækst og udvikling i Nordjylland.

4

Ingen taler Nordjyllands energi- og forsyningspolitiske sag på Christiansborg

Ingen af de centrale partiers klima-, energi- og forsyningsordførere er valgt i Nordjylland. Der er derfor ikke rigtig nogen af dem, der konkret beskæftiger sig med energipolitikken på Christiansborg, der kan forventes at have den særlige lydhørhed over for nordjyske problemstillinger, som lokalvalgte har.

GREB

G

Skaf faglig dokumentation for behov og afledte konsekvenser af manglende udbygning

Argumentationen om de nordjyske behov skal bakkes op af opdateret faglig dokumentation af behov og afledte konsekvenser fra uafhængig tredjepart.

G

Gør udbygning af elnettet til en politisk sag, der handler om, at ingen dele af landet skal kobles af udviklingen

Det skal sættes en politisk dagsorden om, at Energinets investeringer skal understøtte grøn omstilling og grøn vækst i hele landet, som kan afstedkomme politisk handling.

G

Skab synlighed om de konkrete projekter, så Nordjylland er synonym med udfordringerne

Eksemplerne på de konkrete projekter, der ikke kan blive til noget, skal kommunikeres knivskarpt mediemæssigt og bruges til i politikernes bevidsthed at sætte lighedstegn mellem dårligt elnet og Nordjylland.

G

Skab en koalition af nordjyske interesser, der kan lægge pres på politikere og embedsværk

De nordjyske MF'er, borgmestre, erhvervsinteresser, landbruget, fagforbund mm. skal mobiliseres til at lægge pres på regeringen for at prioritere udbygning af elnettet i Nordjylland til gavn for vækst, udvikling og grøn omstilling.

Energinet skal prioritere investeringer, som udvider kapaciteten i Nordjyllands elnet, så det inden 2030 kan håndtere en firedobling af VE-kapaciteten på land

1

Der mangler et solidt fagligt grundlag for, at Energinet skal prioritere Nordjylland højere

2

Beslutningsprocessen for Energinets investeringer er fagligt drevet

3

Manglende politisk forståelse for, at Nordjyllands behov skal prioriteres

4

Ingen taler Nordjyllands energi- og forsyningspolitiske sag på Christiansborg

G

Skaf faglig dokumentation for behov og afledte konsekvenser af manglende udbygning

G

Gør udbygning af elnettet til en politisk sag, der handler om, at ingen dele af landet skal kobles af udviklingen

G

Skab synlighed om de konkrete projekter, så Nordjylland er synonym med udfordringerne

G

Skab en koalition af nordjyske interesser, der kan lægge pres på politikere og embedsværk

A

Analyse

COWI eller anden uvildig tredjepart dokumenterer udbygningsbehovet i det nordjyske elnet, herunder afledte effekter for grøn omstilling og samfundsøkonomi.

Dialog med Energinet

Intensiv konstruktiv dialog med Energinet om udbygningsbehovet.

Medier

Kommentér på øvrige analyser og dokumentation, fx ifm. offentliggørelse af LUP 2024 og NEKST-arbejdsgruppe. Altid med nordjysk vinkel.

A

Bind statsministeren til masten

Gør Energinets investeringer til politisk sag i S-toppen under overskriften "Grøn ligestilling - intet A- og B-hold i den grønne omstilling". Aktivér tæt dialog på tværs af S.

Alliancepartnere i hele DK

Byg alliancer med andre landsdele, der oplever det samme, samt med andre aktører med en udkantsdagsorden, fx Landdistrikternes Fællesråd.

Medier

Mediespor, der får aktører til at kritisere grønt A- og B-hold.

A

Cases med VE-projekter

Etablér et case-katalog over de nordjyske VE-projekter, der kan udgøre fundamentet i problemfortællingen.

Medier

Læg mediepres i landsdækkende medier med historier fra cases samt konsekvenshistorier fra analysen.

Stakeholdermøder

Sæt møder op med ministre, ordførere, embedsmænd og organisationer og dokumentér de nordjyske udfordringer.

A

Etablér nordjysk alliance

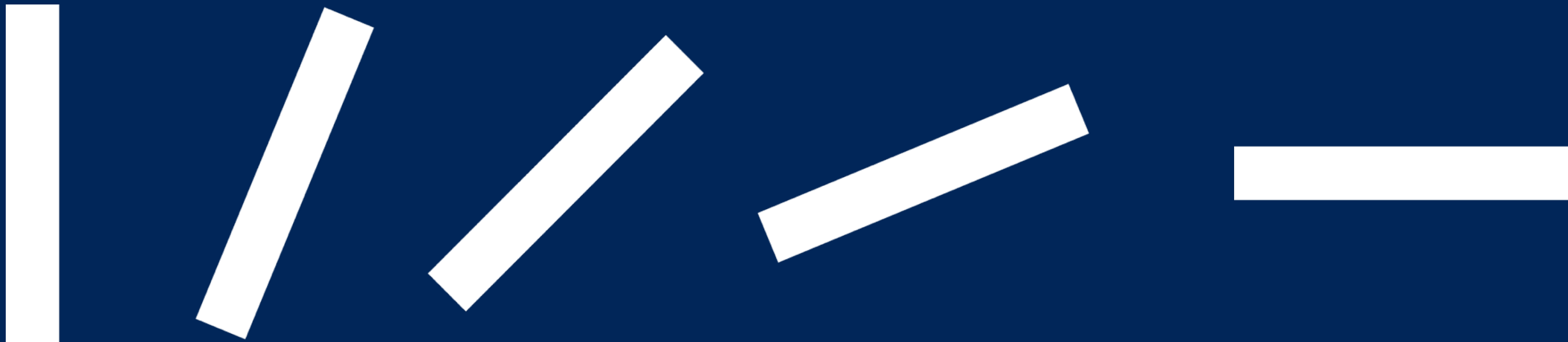
Etablér nordjysk alliance til grøn ligestilling af investeringer i elnettet, bestående af lokale politikere, organisationer, virksomheder mm.

Nordjyske MF'er

Engagér de nordjyske MF'er på tværs af partier, som rejser problemet i egen folketingsgruppe. Levér debatindlæg. Konference på Christiansborg.

Online kampagne før, under, efter Folketingets åbning

Mobilisér nordjysk opinion på SoMe, kampagnesite og via nordjyske medier.

Kernefortælling og budskaber

Rollehjul

Udvikling af kernefortælling og hovedbudskaber tager udgangspunkt i et positioneringsdiagram - det såkaldte rollehjul - der beskriver de forskellige aktørers rolle i fortællingen.

I praksis kan værktøjet bruges som udgangspunkt for at udvikle kommunikationsinitiativer og –aktiviteter eller som en konkret tjekliste, der skal sikre, at al kommunikation afspejler de ønskede positioneringer, som kernefortællingen definerer.

Ved at have en klar skabelon for positioneringen sikrer man, at den samme fortælling gentages over tid. Herigennem understøtter rollehjulet formålet med både kernefortælling og hovedbudskaber.

Rolle i Rollehjulet

Udfordrer

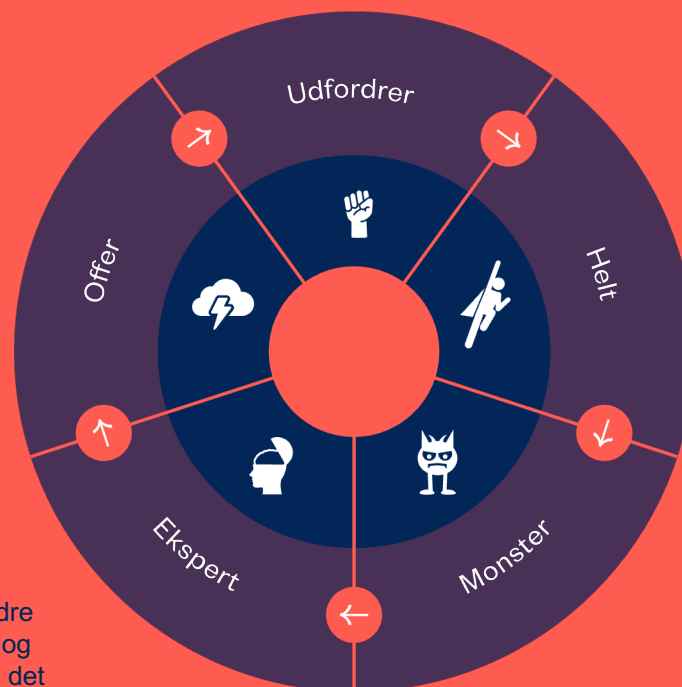
Udfordrereren fremstår offensiv og utålmodig, og kan opfattes som en underdog, der udfordrer de store spillere. Udfordrereren vil inspirere til forandring ved indirekte at flytte magten til sin egen fordel. Med den offensive position kan udfordrereren eje debatten og på den måde kan vinde gehør hos beslutningsmodtagere og medier, der giver udfordrereren mere omtale end de andre konkurrenter.

Offer

Offeret er i en position, hvor de kun kan komme videre gennem forandring og hjælp fra andre. Offeret appellerer derfor til beslutningstagernes sympati, og spiller på dramatiske konsekvenser ved beslutninger. Offeret er fokuseret på at dokumentere egne handlinger samtidig med, at de er stærkt fokuseret på, hvad de selv har tænkt sig at gøre i fremtiden.

Ekspert

Eksperten har stor troværdighed, og en viden som andre har lyst til at høre. Eksperten er flittig til at dele læring og viden, der kan forstærke ekspertens egen position, og det er ikke sjældent at ekspertens input bruges som tungen på vægtskålen i kritiske sager.

Helt

En helt overvinder forventninger og er handlingsorienteret. Helten udnytter sin position til at motivere andre ved at sætte et stærkt og virkefuldt eksempel. Ved at være det gode eksempel søger heltens at opnå positiv omtale i medier og netværk, og undgår at prale om sig selv, når de effektfulde handlinger sætter heltens i fokus af sig selv.

Monster

Et monster virker dominerende og grådig, når dens ellers så unikke kendetegn taber terræn ift. de andre spillere. Det er ofte en tidligere helt, der i kølvandet på stor succes kan gå over til et monster. For monsteret bliver opgaven at ændre debatten ved at indføre nye nuancer og skabe ny troværdighed omkring sig selv og sine aktiviteter.

Rollehjul for Business Region North

Koalition af nordjyske interesser

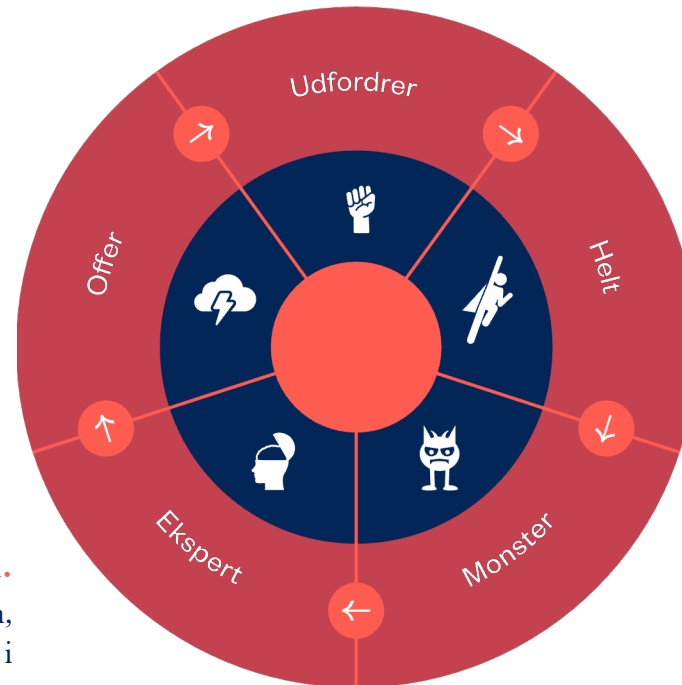
Koalitionen af nordjyske interesser på tværs af kommuner, region og erhvervsliv, udfordrer den måde, der i dag investeres i elnettet på, og insisterer på, at den grønne omstilling skal give vækst og udviklingsmuligheder i hele landet.

Den grønne omstilling og erhvervsudviklingen i Nordjylland

Den grønne omstilling forsinkes som følge af manglende investeringer i elnettet, og erhvervsudviklingen i Nordjylland hæmmes, fordi man går glip af de grønne jobs.

Forskere, NGO'er mfl.

Ekspertter og fagpersoner, der leverer viden, som underbygger, at investeringer i elnettet er nødvendige for en grøn omstilling og en udbygning af VE i Nordjylland.

Nationale politikere

Politikerne støtter investeringer i elnettet og sikrer de nødvendige rammer for den grønne omstilling, som ellers ville blive bremset af mangel på kapacitet i det nordjyske elnet.

Forældet elnet

Et forældet og begrænset elnet, der bremser VE-udbygning, grøn omstilling og erhvervsudvikling i Nordjylland. Situationen forværres for hvert år der går uden nødvendige investeringer.

Kernefortælling

Den grønne omstilling kræver en massiv udbygning af vedvarende energi (VE). VE-produktionen på land skal firdobles inden 2030, og det kan kun gå for langsomt, hvis de klimapolitiske målsætninger skal nås. Alle grønne løsninger skal i spil. Alle VE-projekter tæller.

I nogle egne af DK blæser det mere end andre steder. Og nogle steder er det nemmere og billigere at opstille VE på land. Det er derfor, at den grønne strøm ikke altid produceres der, hvor den forbruges. I Nordjylland er forudsætningerne for etablering og produktion af VE særdeles gode, og Nordjylland har potentialet til at blive et kraftcenter, der leverer grøn strøm og Power-to-X til andre dele af landet. Til gavn for den grønne omstilling. I hele landet.

Men der én faktor, der kan afspore den grønne omstilling. Det er et dårligt udbygget og forældet elnet. Allerede i dag er elnettet en alvorlig stopklods for udbygningen af VE, fordi der ikke er kapacitet nok i elnettet til at tilslutte vind og sol. I Nordjylland er der pt. 76 VE-projekter i pipelinen med en samlet potentiel kapacitet på over 10 GW. Projekter, der kunne gøre en kæmpe forskel for den grønne omstilling, men som for de flestes vedkommende ser ud til at forblive på tegnebrættet på grund af manglende udbygning af elnettet. Og det står virkelig skidt til med det nordjyske elnet.

Da regeringen i efteråret 2023 kom med et udspil med 32 statslige energiparker på land, var ikke en eneste af dem placeret i Nordjylland. Af 38 indmeldte nordjyske arealer, blev 21 afvist med begrundelsen, at der ikke ventes tilstrækkelig kapacitet i elnettet før 2030. Nordjylland har VE-projekterne, men ikke elnettet til at etablere dem.

Elnettet i Nordjylland er blevet underprioriteret gennem mange år. Det er på høje tid at gøre noget ved det. Hvis det nordjyske elnet ikke udbygges tilstrækkeligt, vil det ikke alene være skadeligt for den grønne omstilling. Det vil også betyde tab af grønne jobs og vækstmuligheder som følge af den grønne omstilling i Nordjylland.

Produktion af grøn strøm er til gavn for hele landet. Den grønne omstilling skal også være til gavn for hele landet. Investeringerne i energiinfrastruktur som elnettet er ligesom investeringer i al anden infrastruktur. Det skaber vækst og udvikling, og Danmark skal ikke skævvrides, fordi staten prioriterer investeringer i elnettet andre steder. Nordjylland har et legitimt krav på også at være en del af den grønne omstilling og den vækst, den skaber. Der må tages et politisk ansvar for at sikre, at den grønne omstilling ikke opdeler Danmark i et A- og et B-hold.

Budskaber

Hovedbudskab

Elnettet i Nordjylland skal udbygges, så det understøtter de mange grønne nordjyske projekter og giver lige muligheder for at nyde godt af den vækst og udvikling, som den grønne omstilling skaber

Budskab 1

Nordjyllands potentiale som grønt kraftcenter skal udfoldes til gavn for den grønne omstilling

- Nordjylland har store forudsætninger for at blive et grønt kraftcenter for produktion af grøn strøm og Power-to-X, som kan forsyne andre dele af landet
- 76 nordjyske VE-projekter, der venter på at blive sat igang, er pt. sat på stand-by - til skade for den grønne omstilling
- Forudsætningen for at udfolde Nordjyllands grønne potentiale er en massiv udbygning af elnettet

Budskab 2

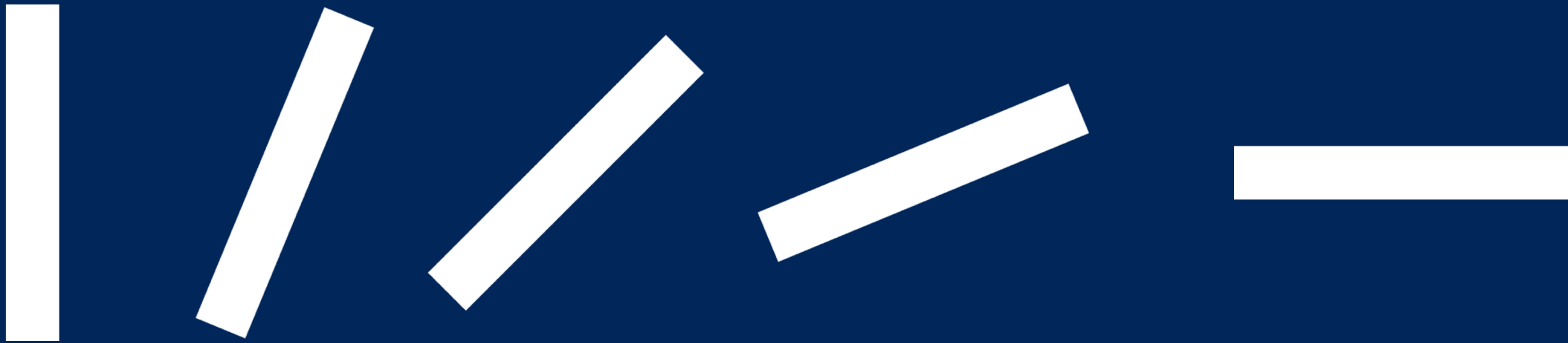
Investeringer i grøn infrastruktur skal komme hele landet til gode

- Energinet investerer 41 mia. kr. i udbygning af transmissionsnettet frem mod 2027, men alt for få midler går til landsdele, der leverer grøn energi til andres forbrug
- Investeringer i elnettet er en forudsætning for at få del i den vækst og de jobs, som den grønne omstilling skaber
- Som al anden infrastruktur skal investeringer i grøn infrastruktur understøtte den grønne omstilling og vækst og udvikling i hele Danmark

Budskab 3

Nordjylland skal have del i den grønne omstillings vækst og jobs

- Nordjylland sakker bagud, når det gælder investeringer i elnettet
- Manglende kapacitet i elnettet er hovedårsagen til, at ingen af de planlagte 32 statslige energiparker er placeret i Nordjylland
- Det er kun rimeligt, at Nordjylland tilgodeses med investeringer i elnettet, så landsdelen også får mulighed for at nyde godt af den grønne omstillings vækst og jobs

Eksekvering

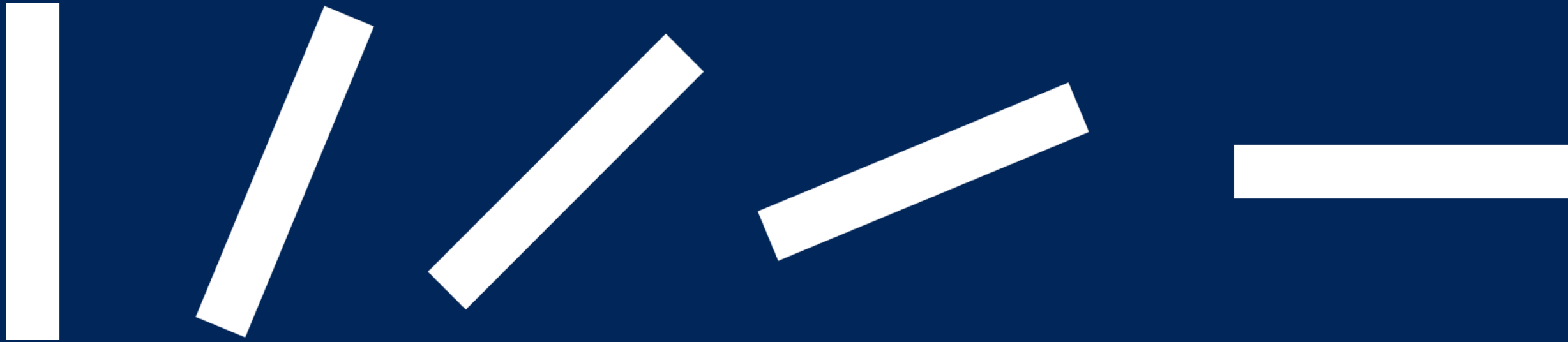
Udrulning af aktiviteter

GK anbefaler, at der udarbejdes en systematisk plan for aktiviteter, der understøtter strategien.

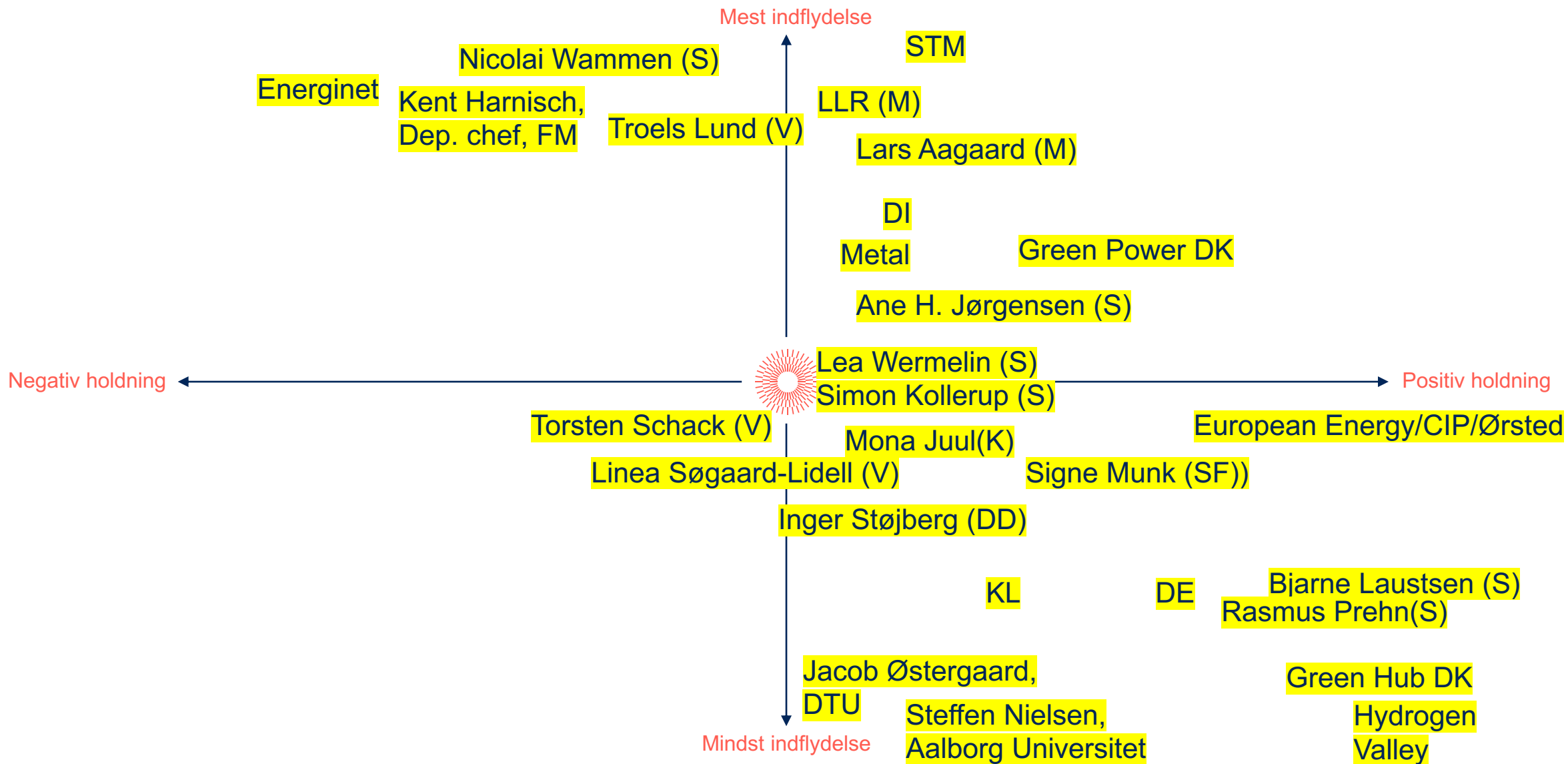
Planen opdateres løbende og skal sikre, at aktiviteter tænkes sammen på tværs af presseindsatser, politikermøder mv.

Anbefalede aktiviteter det næste halve år

	Maj	Juni	Juli	August	September	Oktober	November
Politikermøder/ politikerbesøg	Rasmus Prehn (S)	Signe Munk (SF)		Mette Frederiksen (S) Virksomhedsbesøg	Lars Aagaard (M) Virksomhedsbesøg	Ane Halsboe (S) Virksomhedsbesøg	
	Bjarne Laustsen (S)	Linea Søgaard-Lidell (V)		Morten Messerschmidt (DF)	Energistyrelsens direktion på besøg		Foretræde for KEFU m. borgmestersamarbejde
	Torsten Schack (V)	Simon Kollerup (S)		Mona Juul (K)	Folketingets åbning: Markering m. nordjyske MF'er		
	Mohammad Rona (M)	Inger Støjberg (DD)					
Alliancer	Møderække med ligesindede borgmestre i muligt tværnationalt borgmestersamarbejde			Møde m. Landdistrikternes Fællesråd			
	Møde med erhvervsorganisationer og fagbevægelse (DI, DE, Green Power, SMV Aalborg, Metal, KL)			Seminar: Videndeling og formalisering af nordjysk alliance			
	Forberedelse af åbent brev fra alliance (BRN som koordinator)	Aalborg Universitet, forhåndsdialog om ny analyse					
Kommunikation og presse		Lancering af ny analyse (Nationale og lokale medier)		Debatindlæg: Borgmestersamarbejde Advarer mod A- og B-hold i grøn omstilling	Kampagne før/under/efter Folketingets åbning som aktiverer nordjysk opinion		
		Åbent brev fra nordjysk alliance			Debatindlæg m. Landdistrikternes Fællesråd		
	Problemkommunikation: Lokal og national mediedækning båret af case-eksempler/nordjyske projekter, som risikerer at mangle strøm						
Energinet GEELMUYDEN KJÆSE	Løbende dilolog og faglige input til Energinet (+ Invitér Energinets direktion på besøg i Nordjylland)						

Stakeholderlandskab

Centraladministrationen

Kategori	Navn	Politisk indflydelse (1=Meget lav, 5=Meget høj)
Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet	Lars Aagaard, Minister	5
	Lars Frelle, Departementschef	5
	Maria Hindhede, Afdelingschef	4
	Rasmus Bønneland, Særlig rådgiver	4
Finansministeriet	Nicolai Wammen, Minister	5
	Kent Harnisch, Departementschef	5
	Martin Ulrik Jensen, Afdelingschef	4
	Malene Lauridsen, Kontorchef	3
Energistyrelsen	Kristoffer Böttzauw, Direktør	5
	Martin Hansen, Vicedirektør og chef for Grøn Forsyning, Elektrificering og Beredskab	5
	Annesophie Trydeman Højrup, Enhedschef for Elektrificering	4
Forsyningstilsynet	Carsten Smidt, Direktør	4
Energinet	Thomas Egebo, Adm. direktør	5
	Marian Kaagh, VP	3
	Mogens Lykketoft, Bestyrelsesformand	4
	Bjarne Brendstrup, områdeleder i Energinet Elsystemansvar	2

Klima- og energiordførere (I/II)

Parti	Ordførere	Holdning	Politisk indflydelse (1=Meget lav, 5=Meget høj)
Dansk Folkeparti	Morten Messerschmidt	Den grønne omstilling er ikke et nøgleemne for Dansk Folkeparti. Messerschmidt har senest udtrykt sig skeptisk over for VE på land. Ikke desto mindre har partiet været med i en stor del af de politiske aftaler på energiområdet.	2
Danmarksdemokraterne	Lise Bech	Danmarksdemokraterne bakker op om den grønne omstilling, og de mener, at der skal gøres noget for at udbygge den vedvarende energi. De vil støtte virksomhederne i den grønne omstilling, men det er vigtigt, at der sker på en måde, så man bevarer danske virksomheder og arbejdspladser i Danmark.	2
Socialistisk Folkeparti	Signe Munk	SF er positive over for elektrificering. Vil sikre at udbygningen med vindmøller og solceller – og el-nettet – følger med det stigende forbrug af el til elbiler og industriprocesser, samt at udbygningen sker under hensyntagen til natur og naboer.	3
Radikale Venstre	Samira Nawa	Det Radikale Venstre ønsker at fremskynde en udbygning af elnettet i Danmark, både fra et klimaperspektiv og et erhvervsperspektiv.	3
Enhedslisten	Søren Egge Rasmussen	Enhedslisten er en stærk fortaler for en meget ambitiøs grøn omstilling baseret på vedvarende energi. Partiet har også en stærk holdning til miljømæssige spørgsmål.	3

Klima- og energiordførere (II/II)

Parti	Ordførere	Holdning	Politisk indflydelse (1=Meget lav, 5=Meget høj)
Alternativet	Torsten Gejl	Alternativet er meget stor tilhænger af udbygning af sol og vind, og tilhænger af en udbygning af elnettet. Men partiet har et tilsvarende stort fokus på natur og biodiversitet, som partiet ofte vægter over fx VE-projekter på land.	1
Det Konservative Folkeparti	Mona Juul	Det Konservative Folkeparti har en stærk forretnings- og klimaperspektiv og er en stærk tilhænger af udbygning af sol- og vindernegi.	3
Moderaterne	Henrik Frandsen	Moderaterne har en meget positiv holdning til elektrificering og udbygning af sol og vind. Partiet anerkender behovet for massiv udbygning af elnettet for at nå i mål med den grønne omstilling.	2
Socialdemokratiet	Lea Wermelin	Socialdemokratiet er meget positive over for udbygning af elnettet og en forstærket udbygning af VE på land. Mette Frederiksen har personligt udtalt sig om behovet for at udbygge elnettet.	3
Venstre	Linea Søgaard-Lidell	Venstre støtter udbygningen af VE på land og styrkelse af elnettet. Venstre har dog en vis reservation over for Energinet, og det kan gøre partiet skeptisk over for at løsne for investeringsmidlerne i Energinet.	3
Liberal Alliance	Steffen Frølund	Liberal Alliance har et stærkt forretningsperspektiv og støtter elektrificering, men er også ivrig efter at bringe atomkraft i spil.	2

Nordjyske MF'ere (I/II)

Parti	Folketingsmedlem	Holdning til udbygning af det Nordjyske elnet	Politisk indflydelse (1=Meget lav, 5=Meget høj)
Socialdemokratiet	Mette Frederiksen	Positiv	5
Socialdemokratiet	Ane Halsboe-Jørgensen	Neutral	4
Socialdemokratiet	Simon Kollerup	Positiv	3
Socialdemokratiet	Bjarne Laustsen	Meget positiv	3
Socialdemokratiet	Flemming Møller Mortensen	Neutral	2
Socialdemokratiet	Per Husted	Neutral	2
Socialdemokratiet	Rasmus Prehn	Positiv	3
Venstre	Marie Bjerre	Neutral	3
Venstre	Preben Bang Henriksen	Neutral	3
Venstre	Torsten Schack Pedersen	Neutral	3
Moderaterne	Christina Egelund	Neutral	3
Moderaterne	Mohammad Rona	Positiv	2

Nordjyske MF'ere (II/II)

Parti	Folketingsmedlem	Holdning til udbygning af det nordjyske elnet	Politisk indflydelse (1=Meget lav, 5=Meget høj)
Socialistisk Folkeparti	Theresa Berg	Positiv	3
Liberal Alliance	Solbjørg Jakobsen	Positiv	2
Danmarksdemokraterne	Inger Støjberg	Ukendt	3
Danmarksdemokraterne	Kristian Bøgsted	Kritisk	1
Danmarksdemokraterne	Lise Bech	Neutral	2
Det Konservative Folkeparti	Per Larsen	Meget positiv	2
Enhedslisten	Peder Hvelplund	Positiv	3
Radikale Venstre	Christian Friis Bach	Meget positiv	2
UFG	Kim Edberg Andersen	Positiv	1
UFG	Theresa Scavenius	Positiv	1

Organisationer (I/II)

Organisation	Repræsentorer	Rolle i relation til det nordjyske elnet	Politisk indflydelse (1=Meget lav, 5=Meget høj)
Dansk Industri	Dansk Industri er den førende erhvervsorganisation med bred repræsentation på tværs af alle brancher. Traditionelt fokuseret på industri og store virksomheder og organiserer dem.	Dansk Industri repræsenterer et meget stort udsnit af dansk erhvervsliv, og stort set alle produktionsvirksomheder fra den tunge industri. Det gælder også i Nordjylland. DI er repræsenteret i Nordjylland med lokalafdelinger, og vil støtte en udbygning af elnettet til gavn for Nordjyllands erhvervsliv.	5
Green Power Denmark	Den største erhvervsorganisation inden for energisektoren med særligt fokus på elektrificering. Repræsenterer hele værdikæden.	Den repræsenterer alle aktører og hele værdikæden inden for elektrificering, og anses for at være den primære stemme inden for elektrificering i Danmark. De har bl.a. et stærkt partnerskab inden for PtX.	5
Dansk Erhverv	Den næststørste erhvervsorganisation med forskelligartet brancherepræsentation. Traditionelt fokuseret på små og mellemstore virksomheder inden for service, handel og produktion.	Dansk Erhverv har store ambitioner for den grønne omstilling i Danmark, men har et udpræget fokus på de største medlemmer, herunder Vestas. Dansk Erhverv vil have fokus på Nordjylland i det omfang Vestas og andre større medlemmer har det. Dansk Erhverv har tæt forbindelse til Erhverv Norddanmark.	4
Green Hub Denmark	Organisationen fokuserer på at skabe netværk og samarbejde mellem interessenter inden for grøn teknologi og bæredygtige løsninger.	Kan støtte udviklingen af teknologier og løsninger, der letter integrationen af vedvarende energikilder.	3
Hydrogen Valley	Et projekt, der sigter mod at etablere Danmark som en førende nation inden for brintteknologi og brintbaserede løsninger.	Fokuserer på at udvikle et økosystem for brint i Danmark, herunder produktion, lagring, distribution og anvendelse af brint som en alternativ energikilde.	1

Organisationer (II/II)

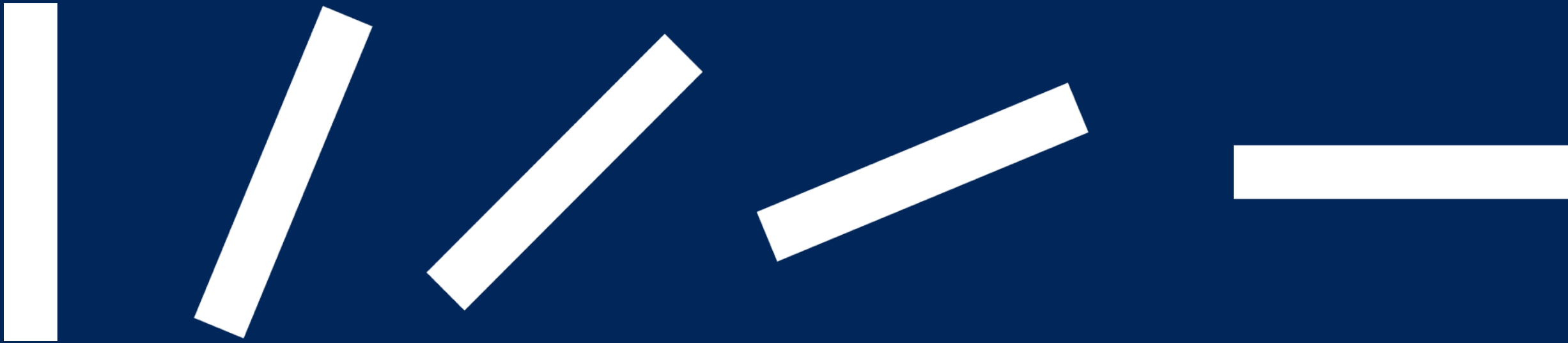
Organisation	Repræsentorer	Rolle i relation til det nordjyske elnet	Politisk indflydelse (1=Meget lav, 5=Meget høj)
Energy Cluster	Organisationen fungerer som et netværk, der forbinder virksomheder, forskningsinstitutioner, offentlige myndigheder og andre interessenter inden for energibranchen.	Spiller en vigtig rolle i at skabe synergier og samarbejde mellem forskellige aktører i energibranchen	1
SMV Aalborg	Arbejder sammen for at fremme deres fælles interesser, skabe vækstmuligheder og adressere udfordringer, som små og mellemstore virksomheder i Nordjylland typisk står over for.	Spiller en vigtig rolle i udviklingen af elnettet ved at bidrage med teknologisk innovation, specialiserede produkter og tjenester, rådgivning og samarbejde.	1
Erhverv Norddanmark	Erhvervspolitisk organisation med fokus på erhvervsudvikling af Aalborg og Nordjylland. Organisationen har tæt forbindelse til Dansk Erhverv.	Fungerer som bindeled mellem interessenter i Nordjylland og lokale og nationale interessenter og beslutningstagere, og har elnet som prioriteret agenda.	1
3F	En af Danmarks største fagforeninger og repræsenterer en betydelig del af arbejdsstyrken i landet. Repræsenterer arbejdstagere inden for industri, byggeri, transport, service og mange andre	Deres rolle i forhold til udviklingen af elnettet er indirekte gennem deres medlemmer, der arbejder inden for brancher relateret til energisektoren.	3
Dansk Metal	Repræsenterer arbejdstagere inden for produktion, montage, reparation, vedligeholdelse og mere. En af Danmarks største fagforeninger og repræsenterer en betydelig del af arbejdsstyrken inden for metal- og maskinindustrien.	Deres rolle i forhold til udviklingen af elnettet er indirekte gennem deres medlemmer, der arbejder inden for industrier, der har tilknytning til energisektoren og infrastrukturen.	4
KL	Repræsenterer landets 98 kommuner. Varetager kommunernes fælles interesser over for staten, andre organisationer og i internationale sammenhænge.	KL spiller en central rolle i det danske kommunale landskab og er en vigtig aktør i forhold til at forme og implementere politikker og løsninger. Kan have svært ved at gå ind i konkrete sager, hvis det stiller andre medlemsgrupper ringere,	3

Grønne organisationer, tænketanke og forskere

Kategori	Navn	Politisk indflydelse (1=Meget lav, 5=Meget høj)
Grønne organisationer	Danmarks Naturfredningsforening (Lasse Jesper Pedersen, klima- og energipolitisk rådgiver)	3
	WWF Verdensnaturfonden (Bo Øksnebjerg, generalsekretær)	2
	Rådet for Grøn Omstilling (Bjarke Møller, direktør)	3
Tænketanke	Concito (Christian Ibsen, direktør)	3
	Cepos (Otto Brøns-Petersen, analysechef energipolitik og klimaspørgsmål)	2
	Axcelfuture (Joachim Sperling, direktør)	2
	Kraka (Peter Mogensen, direktør)	2
Forskere	Brian Vad Mathiesen, energiexpert og professor AAU	4
	Steffen Nielsen, AAU	1
	Karl Sperling, AAU	1
	Poul Alberg Østergaard, AAU	1
	Jacob Østergaard, DTU	1
	Søren Linderoth, DTU	1

Kommercielle nøgleinteressenter

Kategori	Navn	Politisk indflydelse (1=Meget lav, 5=Meget høj)
Developer	European Energy (Emil Vikjær-Andresen, chef for PtX)	4
	Copenhagen Infrastructure Partners (Magnus Brogaard Larsen, direktør)	4
	Eurowind/Norlys (Mads Brøgger, direktør Norlys Energi)	3
	Ørsted (Ulrik Stridbæk, VP Regulatory Affairs)	4
	Green Hydrogen Systems (Lars Berthelsen, bestyrelsesmedlem, Head of M&A Norlys)	3
Industri og infrastruktur	Port of Aalborg (Kristian Thulesen Dahl, direktør)	2
	Aalborg Portland (Michael Lundgaard Thomsen, direktør)	3
	Hirtshals Havn (Per Holm Nørgaard, direktør)	1
Konsortier	ClusterNorthH2 af Evida, Gas Storage Denmark, Greenlab Skive og Eurowind Energy.	3
	Fjord PtX af Copenhagen Infrastructure Partners, Reno Nord og Aalborg Forsyning (link)	3
	Green Hydrogen Hub af Eurowind, Corre Energy, Gas Storage Denmark, Hydrogen Valley og Everfuel (link)	3
	ClusterNorthH2 af Evida, Gas Storage Denmark, Greenlab Skive og Eurowind Energy. En forundersøgelse af tekniske forudsætninger og økonomiske muligheder for at forbinde brintproduktion i Nordjylland (link)	3
	Greenport Scandinavia (INEOS, Evida, Port of Hirtshals, Biocarb Solution, Wintershall Dea, Greenport North, Aalborg Portland)	3

Tak for i dag